

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL VALSTYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 9 straipsnio 18 punktu,
Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatus (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

LR VRM Administravimo departamento
Informacijos ir dokumentų valdymo skyriaus
kalbos tvarkytoja

Lijana Puzinienė

20200628

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius

20200629

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų viceministras

Ceslovas Mulma

2020-06-29

VALSTYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatai nustato valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – Valstybės operacijų centras) uždavinius ir funkcijas, jo sudarymo, darbo organizavimo ir sušaukimo tvarką.
2. Valstybės operacijų centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymu ir šio įstatymo poįstatyminiais teisės aktais, reglamentuojančiais civilinę saugą.
3. Šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme.

II SKYRIUS VALSTYBĖS OPERACIJŲ CENTRO UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

4. Valstybės operacijų centro uždaviniai yra:
  - 4.1. užtikrinti Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos ir gelbėjimo darbų vadovo ar valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo priimtų sprendimų įgyvendinimą;
  - 4.2. organizuoti ir koordinuoti valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą;
  - 4.3. vykdyti ekstremaliųjų situacijų prevenciją.
5. Valstybės operacijų centras, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:
  - 5.1. organizuoja Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos sprendimų, skirtų gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai valdyti, įgyvendinimą;
  - 5.2. organizuoja gelbėjimo darbų vadovo ar valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo priimtų sprendimų įgyvendinimą;
  - 5.3. koordinuoja gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų informavimą apie gresiančią ar susidariusią valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, padarinių šalinimą ir vykdomas priemones gyventojų ir turto apsaugai užtikrinti;
  - 5.4. informuoja civilinės saugos sistemos subjektus apie gresiančią ar susidariusią valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ir nuolat keičiasi su jais informacija ekstremaliosios situacijos metu;
  - 5.5. renka, analizuoja, vertina ir sistemina informaciją apie valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jos eigą, padarinių pobūdį ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus ir nuolat informuoja civilinės saugos sistemos subjektus;
  - 5.6. organizuoja ir koordinuoja civilinės saugos sistemos pajėgų patelkimą valstybės lygio ekstremaliosios situacijos likvidavimo, padarinių šalinimo, gyventojų ir turto gelbėjimo metu;
  - 5.7. padeda valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui nustatyti, kiek ir kokių privalomųjų darbų reikia atlikti ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, ir perduoda valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo prašymą savivaldybės administracijos direktoriui telkti gyventojus, ūkio subjektus ir kitas įstaigas privalomiesiems darbams atlikti, koordinuoja, kaip atliekami šie darbai;

5.8. organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti valstybės lygio ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti, patelkima šiems tikslams pasiekti;

5.9. koordinuoja civilinės saugos sistemos subjektų veiksmus valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu, teikia jiems rekomendacijas dėl būtinų priemonių, skirtų galimų pakartotinių ekstremaliųjų situacijų prevencijai;

5.10. teikia Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijai ir valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui pasiūlymus dėl reikiamų civilinės saugos sistemos pajėgų, racionalaus ir veiksmingo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų skirtų finansinių ir kitų materialinių išteklių panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

5.11. koordinuoja civilinės saugos tarptautinės pagalbos priėmimą ekstremaliosios situacijos metu;

5.12. atlieka kitas funkcijas, susijusias su Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos ir valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo priimtų sprendimų įgyvendinimu.

III SKYRIUS

VALSTYBĖS OPERACIJŲ CENTRO SUDARYMAS, GRUPIŲ FUNKCIJOS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

6. Valstybės operacijų centrą sudaro Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) direktorius iš atsakingųjų bei remiančiųjų institucijų, numatytą Valstybiniame ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, paskirti atstovai (toliau – Valstybės operacijų centro nariai). Taip pat kaip ekspertai į Valstybės operacijų centrą gali būti pasitelkiami ūkio subjektų ir kitų organizacijų specialistai pavojingų objektų veiklos ekspertizei atlikti, avarių ir stichinių nelaimių padarinių šalinimo darbų atlikimo technologijai patikslinti.

7. Valstybės operacijų centrą sudaro šios grupės:

7.1. Operacinio vertinimo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos grupė;

7.2. Informacijos valdymo grupė;

7.3. Materialinio techninio aprūpinimo grupė;

7.4. Visuomenės informavimo grupė;

7.5. Administravimo grupė;

7.6. Elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupė.

8. Valstybės operacijų centrui vadovauja Valstybės operacijų centro koordinatorius. Valstybės operacijų centro koordinatorius:

8.1. organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Valstybės operacijų centrui priskirtų uždavinių ir funkcijų įgyvendinimą;

8.2. koordinuoja visų civilinės saugos sistemos pajėgų, dalyvaujančių likviduojant valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, šalinant jos padarinius, gelbėjant gyventojus ir turtą, darbą, kol paskiriamas valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas;

8.3. koordinuoja veiksmus su kitų institucijų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrais, dalyvaujančiais likviduojant valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, šalinant jos padarinius, gelbėjant gyventojus ir turtą;

8.4. teikia Departamento direktoriui pasiūlymus dėl Valstybės operacijų centro sudėties, atsižvelgdamas į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos pobūdį.

9. Valstybės operacijų centro koordinatorius pavaldus ir atskaitingas valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui.

10. Valstybės operacijų centro grupėms (toliau – Grupė (-ės) pagal kompetenciją vadovauja Grupių vadovai, kurie yra pavaldūs ir atskaitingi Valstybės operacijų centro koordinatoriui ir kuriems yra pavaldūs ir atskaitingi jų Grupių Valstybės operacijų centro nariai.

Nesančio Grupės vadovo funkcijas Valstybės operacijų centro koordinatoriaus nurodymu atlieka kitas Grupės narys.

11. Grupės vadovas:

11.1. organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja jo vadovaujamai Grupei priskirtų funkcijų įgyvendinimą;

11.2. pagal kompetenciją teikia Valstybės operacijų centro koordinatoriui pasiūlymus dėl valstybės lygio ekstremaliajai situacijai likviduoti, jos padariniams šalinti, gyventojams ir turtui gelbėti reikalingų priemonių ir veiksmų;

11.3. teikia Valstybės operacijų centro koordinatoriui pasiūlymus dėl jo vadovaujamos Grupės sudėties, atsižvelgdamas į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos pobūdį.

12. Operacinio vertinimo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos grupė:

12.1. atsižvelgdama į Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos ir valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo priimtus sprendimus rengia pasiūlymus dėl jų įgyvendinimo ir teikia juos Valstybės operacijų centro koordinatoriui;

12.2. vertina susidariusią situaciją ir Valstybės operacijų centro koordinatoriaus nustatytu periodiškumu rengia prognozes apie valstybės lygio ekstremaliosios situacijos eigą, padarinių mastą ir pobūdį;

12.3. planuoja ekstremaliosios situacijos likvidavimo priemones, gyventojų ir turto gelbėjimo veiksmus, rengia rekomendacijas civilinės saugos sistemos subjektams dėl būtinų priemonių, skirtų galimų pakartotinių ekstremaliųjų situacijų prevencijai, ir teikia su tuo susijusius pasiūlymus Valstybės operacijų centro koordinatoriui;

12.4. atsižvelgdama į prognozuojamą valstybės lygio ekstremaliosios situacijos eigą, padarinių mastą ir pobūdį, teikia Valstybės operacijų centro koordinatoriui pasiūlymus dėl reikalingų civilinės saugos sistemos pajėgų patelkimo, racionalaus ir veiksmingo finansinių ir kitų materialinių išteklių panaudojimo valstybės lygio ekstremaliajai situacijai likviduoti, jos padariniams šalinti, gyventojams ir turtui gelbėti;

12.5. įgyvendina Valstybės operacijų centro koordinatoriaus pavedimus, susijusius su valstybės lygio ekstremaliosios situacijos likvidavimo, jos padarinių šalinimo, gyventojų ir turto gelbėjimo koordinavimu;

12.6. atsižvelgdama į susidariusią situaciją, teikia Valstybės operacijų centro koordinatoriui pasiūlymus dėl gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų patelkimo privalomiems darbams, būtiniems valstybės lygio ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, poreikio;

12.7. gresiant valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, rengia rekomendacijas civilinės saugos sistemos subjektams ir visuomenei dėl būtinų priemonių, skirtų gresiančios ekstremaliosios situacijos prevencijai, ir teikia su tuo susijusius pasiūlymus Valstybės operacijų centro koordinatoriui;

12.8. padeda Valstybės operacijų centro koordinatoriui koordinuoti veiksmus ir Valstybės operacijų centro koordinatoriaus pavedimu keičiasi informacija su kitų institucijų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrais, dalyvaujančiais likviduojant valstybės lygio ekstremaliają situaciją, šalinant jos padarinius, gelbėjant gyventojus ir turtą;

12.9. dalyvauja Visuomenės informavimo grupei rengiant pranešimus gyventojams dėl rekomenduojamų apsisaugojimo priemonių ir būdų gresiančios ar susidariusios valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu.

13. Informacijos valdymo grupė:

13.1. renka, analizuoja ir vertina informaciją ir duomenis apie valstybės lygio ekstremaliają situaciją ir išanalizuotą, įvertintą informaciją apie valstybės lygio ekstremaliają situaciją teikia Valstybės operacijų centro koordinatoriui, kitoms Grupėms, kurioms šios informacijos reikia jų funkcijoms atlikti;

13.2. padeda Visuomenės informavimo grupei rengti pranešimus gyventojams apie gresiančią ar susidariusią valstybės lygio ekstremaliają situaciją, teikia surinktą ir šiems

pranešimams rengti reikalingą informaciją apie valstybės lygio ekstremaliąją situaciją;

13.3. informuoja civilinės saugos sistemos pajėgas ir kitus civilinės saugos sistemos subjektus apie Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos ir valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimus.

14. Materialinio techninio aprūpinimo grupė:

14.1. atsižvelgdama į Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos ir valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo priimtus sprendimus, organizuoja būtinų materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti valstybės lygio ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti, patelkimą šiems tikslams pasiekti;

14.2. organizuoja materialinių išteklių, reikalingų būtiniausioms gyvenimo sąlygoms atkurti, gyventojams apsaugoti valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu, patelkimą gyventojams.

15. Visuomenės informavimo grupė:

15.1. rengia informacinius pranešimus gyventojams apie gresiančią ar susidariusią valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, esamus ir (ar) prognozuojamus padarinius, vykdomas ir (ar) planuojamas vykdyti jų šalinimo priemones, rekomenduojamus apsisaugojimo būdus ir priemones ir, suderinusi su Valstybės operacijų centro koordinatoriumi, teikia juos viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams;

15.2. gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, organizuoja spaudos konferencijas, kuriose pateikiama svarbiausia informacija apie susidariusią situaciją ir civilinės saugos sistemos veiksmus, Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos ir valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimus;

15.3. palaiko ryšius su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos padaliniu, atsakingu už ryšius su visuomene;

15.4. renka informaciją apie valstybės lygio ekstremaliąją situaciją (apimant ir dezinformacijos atvejus), platinamą per visuomenės informavimo priemones, ir teikia Informacijos valdymo grupės vadovui;

15.5. rengia informacinius pranešimus apie valstybės lygio ekstremaliąją situaciją užsienio valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms.

16. Administravimo grupė:

16.1. užtikrina Valstybės operacijų centro darbo vietų aprūpinimą darbui reikalingomis priemonėmis ir jų priežiūrą;

16.2. rengia Valstybės operacijų centro posėdžių protokolus, užtikrina Valstybės operacijų centro koordinatoriaus priimtų sprendimų ir kitų Valstybės operacijų centro darbo metu parengtų dokumentų įforminimą ir tvarkymą.

17. Elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupė:

17.1. organizuoja radijo ir elektroninių ryšių infrastruktūros panaudojimą Valstybės operacijų centro darbo vietose;

17.2. organizuoja Valstybės operacijų centro kompiuterizuotų darbo vietų ir jų programinės įrangos priežiūrą;

17.3. administruoja Valstybės operacijų centro radijo ryšį ir elektroninių ryšių įrangą ir užtikrina jų veikimą;

17.4. užtikrina Valstybės operacijų centro elektroninės informacijos apsaugą;

17.5. užtikrina Valstybės operacijų centro naudojamų valstybės informacinių sistemų darbą.

18. Valstybės operacijų centro grupės pagal kompetenciją atlieka kitas Grupių vadovų, Valstybės operacijų centro koordinatoriaus pavestas funkcijas, būtiną organizuojant, koordinuojant valstybės lygio ekstremaliosios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

19. Valstybės operacijų centras, atlikdamas savo funkcijas, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų išsamią informaciją apie gresiančią

ar susidariusią valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, jų turimas civilinės saugos sistemos pajėgas ir materialinius išteklius, kurie galėtų būti panaudoti neatidėliotiniams darbams atlikti, gresiančiai ar susidariusiai valstybės lygio ekstremaliajai situacijai likviduoti, jos padariniams šalinti, gyventojams ir turtui gelbėti.

IV SKYRIUS VALSTYBĖS OPERACIJŲ CENTRO SUŠAUKIMAS

20. Valstybės operacijų centro koordinatorius savo iniciatyva arba Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos pirmininko nurodymu Valstybės operacijų centrą sušaukia:

20.1. gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai;

20.2. Vyriausybei paskelbus trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygį;

20.3. per valstybinio lygio civilinės saugos pratybas ir tarptautines pratybas.

21. Atsižvelgdamas į ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, taip pat Valstybės operacijų centro sušaukimo tikslus, Valstybės operacijų centro koordinatorius:

21.1. gali inicijuoti viso Valstybės operacijų centro ar reikiamų Valstybės operacijų centro grupių arba kai kurių narių sušaukimą;

21.2. gali kreiptis į institucijas, ūkio subjektus ir kitas organizacijas su prašymu skirti atstovus ir (ar) ekspertus į Valstybės operacijų centrą.

22. Valstybės operacijų centro koordinatoriaus nurodymu apie Valstybės operacijų centro sušaukimą centro nariams praneša Departamento įgalioti pareigūnai.

23. Darbo dienomis nuo 8 iki 17 valandos Valstybės operacijų centro nariai turi susirinkti nedelsdami, bet ne vėliau kaip per vieną valandą nuo pranešimo apie centro sušaukimą gavimo, o kitu metu (taip pat poilsio ir švenčių dienomis) – ne vėliau kaip per 3 valandas nuo pranešimo apie Valstybės operacijų centro sušaukimą gavimo arba per Valstybės operacijų centro koordinatoriaus nustatytą kitą laiką, kuris negali būti trumpesnis kaip 3 valandos.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Valstybės operacijų centro nariai atlieka jiems pavestas funkcijas iš anksto įrengtose Valstybės operacijų centro patalpose (adresu: Vilnius, Švitrigailos g. 18). Valstybės operacijų centro koordinatoriaus sprendimu Valstybės operacijų centro narių, ekspertų veikla gali būti organizuota nuotoliniu būdu – savo pagrindinio darbo vietose. Valstybės operacijų centro koordinatoriaus sprendimu, kai būtina užtikrinti Valstybės operacijų centro narių saugumą, Valstybės operacijų centro nariai jiems pavestas funkcijas atlieka Departamento patalpose įrengtoje ar kitoje slėptuvėje.

25. Institucijos Departamento prašymu deleguoja į Valstybės operacijų centro grupės atstovą (-us), turintį (-čius) teisę spręsti institucijos kompetencijai priskirtus klausimus gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos metu. Institucija, pasikeitus jos atstovui (-ams) ar jo (jų) duomenims, nedelsdama informuoja Departamentą telefonu ir raštu.

LR VRM Administravimo departamento
Informacijos ir dokumentų valdymo skyriaus
Kalbos tvarkytoja

Lijana Puzinienė

20200628

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

2020 06 30

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų viceministras

Česlovas Mulma

2020-06-29

2020-06-29